

Spør advokaten

Hva er sen arbeidstid, merarbeid og overtid?

/// LIN MUUS BENDIKSEN, SENIORKONSULENT I NTF

Sen arbeidstid, merarbeid, overtid?
Jeg har inntrykk av at disse begrepene ofte brukes litt om hverandre og vil gjerne vite litt mer om dette. Jeg driver en privat tannlegepraksis og har ansatt to tannhelsesekretærer.

Svar:

I arbeidsmiljøloven § 10-4 (1) står det at den alminnelige arbeidstiden ikke må overstige ni timer i løpet av en dag og 40 timer i løpet av en uke. Arbeides det utover disse grensene regnes det overskytende som overtid, jfr. arbeidsmiljøloven § 10-6 (2). Begge tidsangivelser gjelder, og det er følgelig snakk om en halv time overtid hvis en ansatt arbeider fra klokken 07.30 til klokken 17.00 en dag, selv om arbeidstakeren kanskje bare arbeider tre dager i uken. For overtidsarbeid skal det betales et tillegg til den vanlige lønnen og arbeidsmiljølo-

vens § 10-6 (11) sier at dette tillegget skal være på minst 40 prosent. Det er ikke lov til å inngå avtaler som er mindre gunstig for arbeidstakerne enn det som skisseres i arbeidsmiljøloven.

Tariffavtaler og lignende har vanligvis egne regler om overtid og overtidsbetaling. Veiledende avtale mellom privatpraktiserende tannleger og deres tannhelsesekretærer (også ofte kalt mønsteravtalen) sier eksempelvis at den ordinære, effektive arbeidstiden ikke skal overstige ni timer per dag og 37,5 timer per uke. For arbeid utover denne tiden skal det betales et overtids tillegg på 50 prosent.

Arbeidsmiljøloven har regler om hva som skal regnes som søndagsarbeid og nattarbeid, men nevner ikke noe om eventuell kompensasjon utover vanlig lønn i de tilfellene arbeid på søn- og helligdager eller om natten er nødvendig. Mønsteravtalen § 4 punkt 2 gir regler om sen arbeidstid. Her defineres sen arbeidstid som arbeid etter klokken 17.15 mandag til fredag og

etter klokken 13.00 på lørdager. Dette gjelder altså når man arbeider ettermiddag/kveld samtidig som man ikke arbeider utover ni timer den aktuelle dagen (eller utover 37,5 timer i løpet av en uke). Med unntak av de to første timene skal det betales et tillegg på 50 prosent for sen arbeidstid.

Vi anbefaler at begrepet *overtid* forbeholdes tilfeller som er definert som overtid i lov og/eller avtale. Arbeidstid som kommer i tillegg til avtalt arbeidstid, men som ikke er overtid i juridisk forstand, bør omtales som merarbeid eller lignende i virksomheten. Da unngår man lettere usikkerhet om det skal betales overtids tillegg i tillegg til timelønn. Hvis den samme ansatte som nevnt i eksempelet over jobber en dag eller to ekstra samme uke, men aldri sent eller utover ni timer per dag eller 40/37,5 timer i løpet av den aktuelle uken, skal arbeidstaker ha sin vanlige timelønn i denne arbeidstiden og har ikke krav på noen tillegg.

SE NTFs KURSTILBUD I ETTERUTDANNINGS- KATALOGEN VINTER/VÅR 2020

Den norske
tannlegeforening